GAZETA KRAKOWSKA

Nro 30.

Z KRAKOWA DNIA 13. KWIETNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 5 Kwietnia.

Wypis z Protokułu Sekretaryiatu Stanu Królestwa Polskiego.

My Z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Zapatrzywszy się na artykuł 18 Statutu Organicznego o Radzie Stanu i artykuły 17 i 18 postanowienia, względem wewnętrzney organizacyi Rady Administracyyney; po wysłuchaniu Naszey Rady Stanu; postanowiliśmy i stanowiemy organizacyią Kancellaryi tych obu Rad iak następuie:

TYTUŁ I.

Prawidła ogólne.

Art. 1. Rada Administracyyna, oraz ogólne zgromadzenie Rady Stanu, będą miały oddzielne swoie Kancellaryie, oprócz tego Namiestnik będzie miał przyboczną Kancellaryią co do przedmiotów wypływaiących z szczególnych iego attrybucyy.

Art. 2. Trzy te wspomnione Kancellaryie, chociaż odosobnione i przeznaczone do oddzielnych czynności, składać będą rzeczywiście tylko iednę kancellaryią pod nazwiskiem: Kancellaryia Rady Stanu Królestwa Polskiego.

Art. 3. Radca Sekretarz Stanu kierować będzie naczelnie kancellaryią Rady Stanu. W przypadkach iednak kiedyby Nam podobało się prezydować w teyże Radzie, wspomniona kancellaryia zostawać będzie pod zarządzeniem Ministra Sekretarza Stanu, stosownie do artykułu 20 Statutu Organicznego o Radzie Stanu. Referendarz Sekretarz Główny ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, kieruie wydziałem Kancellaryi teyże Rady, szczególniey dla iey zgromadzenia ogólnego przeznaczoney.

Art. 4. Radca Sekretarz Stanu i Referendarz Stanu Sekretarz Główny ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, przepisane maią dla siebie obowiązki w Statucie organicznym Rady Stanu, i w organizacyi wewnętrzney Rady Administracyyney. Każdy z nich kierować będzie właściwym sobie wydziałem Kancellaryi Rady Stanu, przez pośrednictwo Dyrektora Ieneralnego, na

iem koniec przez Nas wyznaczonego, z pomiędzy Wicereferendarzów Rady Stanu.

Art. 5. Dyrektor Jeneralny będzie miał bezpośredni kierunek kancellaryi Rady Stanu; oprócz tego, iako Adjunkt Radcy Sekretarza Stanu, będąc we wszystkich działaniach temuż pomocnym, utrzymywać i układać ma Protokóły Rady Administracyyney pod iego dozorem.

Art. 6. Radca Sekretarz Stanu, iako Naczelnik Kancellaryi Rady Stanu, czuwać będzie nad czynnościami wynikaiącemi z postanowień i Uchwał Namiestnika w Radzie Administracyyney; trudni się urządzeniem wewnętrznem kancellaryi; przedstawia członki do nominacyi i postąpienia na wyższe stopnie. Referendarz Sekretarz Główny Rady Stanu, wgląda iedynie w uskutecznienie czynności, które są przedmiotem ogólnego zgromadzenia Rady Stanu.

Art. 7. Kancellaryia przyboczna Namiestnika będzie pod bezposredniem dozorem Radcy Sekretarza Stanu.

TYTUŁ II.

Przepisy działań Kancellaryi Rady Stanu.

Art. 8. Obowiazkiem kancellaryi Rady Stanu iest, wypracować roboty wynikaiące z attrybucyy Namiestnika i Rady Stanu.

Art. 9. Co się tycze interessów przedstawionych Namiestnikowi w Radzie przez Ministrów, i przygotowanych poprzednio w Kancellaryiach właściwych Kommissyiów Rządowych; Kancellaryia Rady Stanu, nada im tylko przyzwoite formy, zaciągnie do właściwych dzienników, zachowa oryginały wyroków Namiestnika, i kopiie ich urzędowne wyexpedyiuie.

Art. 10. Czynności, które Kommissyie Rządowe przesyłać będą do Namiestnika przez kancellaryią Rady Stanu, niemniey prośby osób prywatnych, równie iak interessa wynikłe z korrespondencyi Ministra Sekretarza Stanu, maią bydź przygotowane w kancellaryi Rady Stanu i przedstawione do decyzyi Namiestnika przez Radcę Sekretarza Stanu.

Art. 11. Wydział kancellaryi ogólnego zgromadzenia Rady Stanu obowiązany iest załatwiać interessa, które należą do attrybucyi Rady Stanu,

Art. 12. Ułożenie protokółu Rady Stanu powierzone będzie iednemu z Wicereferendarzów, który pomagać będzie we wszystkich czynnościach Referendarzowi Stanu, Sekretarzowi Głównemu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu.

Art. 13. Wszelkie rapporta Namiestnika Nam podawać się maiące, Jego korrespondencyie potoczne i tayne, będą się uskuteczniać w kancellaryi przyboczney.

Art. 14. W Archiwach kancellaryi Rady Stanu złożone i zachowane będą:

1. Akta Kommissyi Rządzącey, ustanowioney przed utworzeniem Xięztwa Warszawskiego.

2. Akta Rady Stanu Xięztwa Warszawskiego.

3. Akta Rady Ministrów Xięztwa Warszawskiego.

4. Akta Rady Naywyższey tymczasowey tegoż Xięztwa.

5. Akta Rządu Tymczasowego, od utworzenia Królestwa Polskiego aż do installacyi Naszego Namiestnika.

6. Wszystkie Nasze Uchwały Królewskie, postanowienia i nominacyie, oraz postanowienia i urządzenia Naszego Na-

miestnika w obudwóch Radach wydane.

TYTUŁ III.

Członki Kancellaryią Rady Stanu składaiące.

Art. 15. Oprócz Referendarza Stanu Sekretarza głównego Rady Stanu, kancellaryia Rady Stanu składać się będzie:

1. Co do Wydziału Rady Administracyyney; z Wicereferendarza Dyrektora Jeneralnego.

Jednego Sekretarza Jeneralnego.

Trzech Sekretarzy Referentów.

Jednego Sekretarza Archiwisty.

Jednego Sekretarza Expedytora.

Jednego Sekretarza Dziennikarza.

Jednego Sekretarza tłumacza ięzyka Rossyyskiego.

Jednego Sekretarza tłumacza ięzyka Francuzkiego.

Jednego adjunkta Sekretarza Archiwisty.

Jednego adjunkta do układania tabell, planów, kart statystycznych.

Z potrzebney liczby kancellistów.

2. Wydział ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, składać się będzie:

Z Wicereferendarza Redaktora protokółu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu.

Z Sekretarza Kommissyi Instrukcyyney.

3. Kancellaryia przyboczna składać się będzie:

Z iednego Sekretarza Redaktora ięzyka Francuzkiego.

Z iednego Sekretarza tłumacza ięzyka Rossyyskiego.

Z dwóch adjunktów tłumaczy.

Z trzech Podsekretarzy.

Art. 16. Kancellaryia Rady Stanu mieć będzie adjunktów honorowych, wybranych z pomiędzy młodzieńców, którzy skończyli nauki, i szczególne maią zalety tak z przymiotów, iako też i dobrych obyczaiów. Lat dwa naymniey pracować są obowiązani bezpłatnie.

Dyrektor Jeneralny będzie im wyznaczał prace, stosowne do ich zdatności. Posunięcie ich, zależeć będzie od ich pilności. Liczba adjunktów honorowych, nie będzie nigdy mogła przechodzić liczby osób dwudziestu.

Art. 17. Namiestnik Nasz osobnem postanowieniem przepisze porządek działania kancellaryi Rady Stanu, obowiązki każdego w szczególności członka i liczbę zwyczaynych kancellistów.

Art: 18. W nagłych czynnościach Radca Sekretarz Stanu będzie mógł powiększyć kopiistów i oznaczyć im płacę z funduszów nadzwyczaynych.

Art: 19. Kancellaryia Rady Stanu będzie miała wyznaczony fundusz na pensyie członków Kancellaryią składaiących, iako też na różne materialia i wydatki nadzwyczayne. Fundusz ten zostawać będzie pod bezpośrednim dozorem i zarządzeniem Radcy Sekretarza Stanu pod administracyią Sekretarza archiwisty.

TYTUŁ IV.

Odpowiedzialność Kancellaryi Rady Stanu.

Art: 20. Radca Sekretarz Stanu odpowiedzialny iest iako Naczelnik Kancellaryi Rady Stanu:

1. Za przeistoczenie lub zataienie expedycyi, którą przedstawić winien Namiestnikowi Naszemu.

2. Za zmienienie decyzyi Namiestnika w Radzie wydaney.

3. Jeżeliby nie rzetelnie wyłuszczył interes Namiestnikowi przełożony.

Art: 21. Równa odpowiedzialność przywiązana iest do urzędu Referendarza Stanu, Sekretarza głównego Rady Stanu, w tem co się tycze attrybucyiów Rady.

Art: 22. Dyrektor Jeneralny staie się równie odpowiedzialnym za niedozor Kancellaryi, iey porządek i pilność, zaległość expedycyy, lub ich zatracenie. Wszystkie zaś członki Kancellaryi Rady Stanu, w czem do którego należy, odpowiedzialni są Dyrektorowi Jeneralnemu.

Art: 23. Wykonanie ninieyszey Naszey Uchwały, którą w Dzienniku Praw umieszczoną mieć chcemy, Władzom Rządowym w czem do którey należy, polecamy.

W Petersburgu d. 31 Stycznia / 12 Lutego 1817.

(podp.) *ALEXANDER.*
przez Cesarza i Króla
(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
Ig. Sobolewski.
Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu
(pod.) *Ig. Sobolewski.*
Zgodno z Oryginałem
Radca Sekr: Stanu, Jen: Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z wypisem:
Minister Sprawiedliwości *W. Sobolewski.*

W Imieniu Nayiaśnieyszego
A L E X A N D R A I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.
NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Przychylaiąc się do przedstawienia Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości pod dniem 21 Lutego r. b. do Nro 990 uczynionego, Michała Komorowskiego dotychczasowego Zastępcę Pisarza przy Wydziale Policyi Poprawczey Obwodu Radomskiego, za ciężkie pobicie więźniów, Wyrokiem wspomnionego Wydziału Policyi Poprawczey na karę sześciomiesięcznego więzienia skazanego, od sprawowania nadal obowiązków powierzonego mu urzędu ninieyszem oddalamy, z dołączeniem, iż tegoż Komorowskiego za niegodnego sprawowania na zawsze iakiego bądź urzędu uznaiemy.

Wykonanie ninieyszego Naszego Postanowienia, i ogłoszenia przez pisma publiczne, Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 11 Marca 1817. *(Tu następuią podpisy.)*

Z Petersburga d. 6 Marca d. k.

JO. Xiążę Marszałek Barklay de Tolli przybył do Rygi, dnia 20 z. m.

Ofiarowany przez Hrabiego Ostermana Tołstoy kubek do kościoła pułku Preobrażeńskiego gwardyi, dla użycia, podług obrzędów kościoła Grecko - Rossyyskiego, do rozdawania ciepłego napoiu po Nayświętszey Kommunii, dnia 24 Lutego był iuż pierwszy raz użyty podług życzenia ofiaruiącego. W liczbie przystępuiących do niey znaydowali się niektórzy z tych grenadyierów, którzy zdięli z konia ranionego swego Dowodcę, z pod kul i kartaczów nieprzyiacielskich unieśli, i byli świadkami, kiedy mu rękę odięto.

Hrabia Rumiancow otrzymał wiadomość, iż bryg, Ruryk, pod dowodztwem Kapitana floty, Kotzebue, dnia 8 Czerwca (r. z.) zawinął do portu Petropawłowskiego w Kamczatce. W podróży swey, naokoło świata odbytey, wiele wysp odkrył: z nich nayznakomitsza iest zamieszkaną; dano iey

imie Kutuzów Smoleński.

Umarł tú Kawaler Guarenghi, architekt Cesarski. Narodził się w Bergamo roku 1744. Podług iego rysu i pod iego dozorem, zbudowano tu bank, akademiią umieiętności, kollegium interessów zagranicznych, dwa szpitale, Instytut S. Katarzyny, kaplice Maltańskie Greckiego i Łacińskiego obrządku, uieżdżalnią gwardyi konney, nakoniec, kościół faktoryi Angielskiey. Gmachy te są równie celnieyszemi ozdobami stolicy, iąk pomnikami gustu i jeniuszu tego artysty.

Z Wiednia d. 4 Kwietnia.

N. Cesarz raczył wyrokiem swoim z d. 20 p. m. dotychczasowe cło od wywozu wełny z dawnych prowincyy Austryiackich po 16 zł. r. od cetnara, zniżyć do 8 zł. r. w konwencyyney monecie, i wywóz wełny za opłatą rzeczonego cła z całey Monarchii Austryiackiey od dnia ogłoszenia tego wyroku nayłaskawiey dozwolić; przy wywozie wełny muszą iednak ściśle zachowanemi bydź przepisy celne rozporządzeniem d. 19 Grudnia 1804 postanowione.

N. Król obu Sycylii przysłał przez Posła swoiego przy C. K. Dworze tuteyszym Xcia Ruffo, Prezesowi nadworney woienney rady, Feldmarszałkowi Xciu Schwarzenbergowi, wielki krzyż orderu S. Ferdynanda i krzyż orderu zasługi. Na naypokornieysze zapytanie, pozwolił J. C. K. Mość nayłaskawiey rzeczonemu Prezesowi nadworney woienney rady nosić takowe znaki.

Podług doniesień z Tryiestu tak dalece tam handel i żegluga kwitną, iż codziennie 10 do 12 mnieyszych i większych statków do tamteyszego portu przybywa i tyleż odchodzi. Zapas zboża zwiększa się codziennie.

Z Laibachu piszą: Pocieszaiącą iest rzeczą, iż Cirknickie iezioro (*), naywiększe natury ziawisko w Krainie, zaczęło opadać. Wnoszą stąd nadzwyczayne wczesne lato, gdyż zwyczaynie opada dopiero około S. Jana, lub S. Jakoba, a przez kilka lat wcale nie opadało. W roku zaś 1665 dwa razy opadło, w Styczniu i Sierpniu.

Z Londynu d. 25 Marca.

Santine, były gabinetowy odźwierny Bonapartego, przywodzi ieszcze w wydanym swoim piśmie, co następuie: "Dnia 2 Czerwca 1816 przybyło na wyspę S. Heleny 3 kommissarzów, Francuzki, Rossyyski i Austryiacki. Dwa miesiące znaydowali się na tey wyspie, a nie wiedzieliśmy celu ich poselstwa i żadnego kroku względem Napoleona nie uczynili. Nakoniec Kommissarze Austryiacki i Francuzki wezwali Rossyyskiego, aby wspólnie napisać list do Marszałka Bertranda, iż życzą sobie widzieć Jenerała Bonapartego. Lecz Rossyyski kommissarz wzbraniał się pod-

(*) Jezioro to nazywaiące się po Krainsku *Cirknisku Jeseru*, nosi nazwisko od poblizkiego miasteczka Cirknitz, otoczone przykremi i zarosłemi górami, ma milę długości, pół mili szerokości, a 1 do 4 sążni głębokości, wyiąwszy spust. Znayduią się na nim 3 kępy. Wpada do niego 8 większych i mnieyszych strumyków. Ścieka 18 rowami czyli podziemnemi dziurami, i we 25 dni ściecze do sucha. Podczas opadania łowią ryby w rowach. We 20 dni po ścieczeniu wody wyrasta trawa, którą zsiekaią, potem proso zasiewaią. Po żniwach poluią tam dzikie ptastwa i kaczki. Podczas iesiennych deszczów wzrasta nagle; woda dobywa się wszystkiemi dziurami tak dalece na wierzch, iż czasem w 18 do 24 godzin iest wodą zapełnione.

pisać tego listu, składaiąc się instrukcyią samego Cesarza Alexandra, w którey miał zalecenie takie mieć uszanowanie dla Napoleona iak dla innego Monarchy. Dwa inni kommissarze posłali iednak ten list do Marszałka Bertranda. Gdy ten zapytał się Napoleona, co ma nań odpisać, odpowiedział naprzód, ażeby wcale nic nie odpisał; ale za chwilę rzekł: "Napisz im WPan, iż przyymę ich iako prywatne osoby, ale nie iako kommissarzy.„

Przyiaciele Lorda Holland zdaią się bydź zatrwożonemi, iż upadł iego wniosek względem Bonapartego w wyższey izbie, i wymawiaią go w gazecie Morning-Chronicle. On sam oświadcza, iż dla tego tylko uczynił ten wniosek, aby postępowanie nasze usprawiedliwić przed obcemi Mocarstwami. Jedno zaś z pism tuteyszych wyraża: Lord Holland dla tego iedynie tak gorliwie uymuie się za Bonapartem iż chce go z wyspy S. Heleny wydobyć, ażeby go na teatrze Drurylane iako Rycharda II, Bajazeta, Macbeta, &c. wystawił.

W niedzielę zebrała się gabinetowa rada u Lorda Castlereagh, który zawsze ieszcze iest słaby. Xże Rejent przepędzi święta w Brigthon.

Wynoszenia się do Ameryki trwaią ciągle. Hollenderski okręt Joanna zawiozł w Styczniu 300 wychodniów do Norfolk. Amerykański okręt Golou z Bostonu zabrał znowu stąd mnostwo Anglików. Słychać, iż po zawieszeniu prawa Habeas Corpus maią bydź przeciw wynoszeniu się przedsięwzięte środki, ponieważ więcey należy się obawiać buntowników zagranicą, iak zostaiących w kraiu pod okiem rządu. — Lord Cochrane chce się także do Ameryki wynieść i podaie wieś swoią na sprzedaż. — Pułk znayduiący się 12 lat w zachodniey Indyi, powrócił tu z Jamaiki; w przeciągu tego czasu utracił 70 officerów i 2000 żołnierzy i nieliczy teraz iak 1000 ludzi.

Podług nadchodzących z różnych okolic państwa doniesień, panuie teraz w rękodzielnych miastach zupełna spokoyność. Od ostatniego w Manszetrze zgromadzenia, nie było nigdzie buntowniczego poruszenia. Z 21 w Chester-Castle uwięzionych osób, uwolniono na słowo 16, a reszcie 5 nakazano złożyć porękoymiią. Reszta zwiedzioney kupy, która miała do Londynu poyść rozeszła się spokoynie. Podzielono ią na dziesiątki, z których każdy miał kapitana, niosącego prośbę. Wszystkie te prośby były w buntowniczym sposobie napisane, i między innemi zawierały: "Ponieważ Rejent nie zważa na ich przełożenia, chcą mu zatem swą usunąć pomoc.„ — Zapewniaią, że nie nędza, ale duch jakobinismu pobudził robotników w Mansterze i innych miastach do powstania; bo kiedy zechcą mogą na tydzień 30 szylingów (60 Złp.) zarobić. — Z powodu zawieszenia prawa Habeas Corpus, nie było iuż na wczoray zapowiedzianego zgromadzenia na Spafield; prezes iego, P. Clarke, odwołał go z tego powodu. Gazeta Goniec donosząc o tem, dodaie: "Żadnego zgromadzenia na Spafield! Za 3 miesiące żadney rewolucyi! Smutne doniesienia dla wyspy S. Heleny!„

Na zgromadzeniu niedawno w Bath pokazał się między innemi znany Hunt, lecz został od zgromadzenia wygwizdany i okrzykniony: iż nie potrzebuią Hunta, ani mowcy z Spafield, reformatora, i t.d. Hunt chciał potem z okna gościnni do ludu mówić, ale pogrożono mu odczytaniem ustawy przeciw buntowi, i musiał zamilknąć. —

Kronika Glasgowska donosi, iż Duchowny Presbyteryiańskiego kościoła, P. Douglas z Dunde za buntownicze kazanie uwięziony został. Kupa donosicieli pomnaża się codziennie; boiaźń się powiększa; każdy wystrzega się mówić i pisać. Dzienniki są ostrożnieyszemi, niżeli dawniey. Przyiaciel ludu P. Cobbett dostał niedawno kiiem od parlamentowego członka, P. Lockart, za to, iż nie stanął na poiedynek na iego wyzwanie.

Ucichło zupełnie o sądzeniu winowayców w Towrze. Stan tylko handlu, rękodzieł i skarbu iest ciągle zatrważaiący. Wydatki przenoszą o wiele dochody i pochłonione iuż są do r. 1818, ponieważ przeszło za 56 mill. wydano naprzód biletów skarbowych. Podatek konsumpcyyny przyniósł mniey w ostatnim kwartale, niżeli roku 1816. Podług podanego parlamentowi obrachunku wywozu towarów z Anglii w przeciągu 25 lat, niegdy ten wywóz nie był większy iak w r. 1815 bo wynosił 60 mill. 683,094 f. szt.

W niektórych kraiach (wyraża iedna z gazet tuteyszych) pozawięzywały się towarzystwa przeciw naszem rękodzielnem towarom. Nie znayduiemy tego nagannem; ale tem więcey mamy do wyrzucenia naszem współziomkom, ktorzy zdaią się dopomagać ich zamysłom, podaiąc do parlamentu prośby o zniszczenie machin, którem rękodzielne nasze towary winny iednak swoie pierwszeństwo i wziętość zagranicą.

Codzienne uczęszczanie Lorda Exmouth do admiralicyi, dało powod do pogłoski, że gotowana iest nowa wyprawa przeciw Algierowi. Nie nadeszły w prawdzie od naszych po morzu środziemnem krążących okrętów i konsulów żadne urzędowe doniesienia, któreby potrzebę takiey wyprawy wskazywały, ale podług listów z Marssylii zdaie się, iż Dey Algierski ogromne znowu czynić uzbraiania przeciw poddanym kraiów Chrześciańskich.

Od rządu Perskiego nadeyść miało żądanie do naszego, aby pozwolił officerom na połowie żołdu będącym wchodzić w służbę Perską, w celu zaprowadzenia tam Europeyskiego sposobu woiowania, i aby nie był w potrzebie przyymowania byłych officerów Bonapartego, których mnostwo zgłasza się do Perssyi.

Naynowsze doniesienia z Kantonu w Chinach zachodzą do 21 Grudnia. Oczekiwany tam iest Lord Amherst. Gubernator kazał dla niego przygotować mieszkanie (dawniey pisano, że więzienie.) Fregata Alceste stała spokoynie na kotwicach (dawniey słychać było, iż była przez Chińczyków opasana.) Kupieckie Angielskie okręty ładowały towary (dawniey słychać było, iż były wraz z towarami zatrzymane.) Dawniey odbierali Mandarynowie od uczęszczaiących do Kantonu kupców Angielskich wielkie podarunki, i każdy wzgląd musiał bydź złotem i srebrem okupiony. Ziawili się Amerykanie, przesadzili w darach Anglików i większe u Mandarynów znaleźli względy. Dla przywrocenia rzeczy do dawnego stanu, wysłany został Lord Amherst do Pekinu z wielkiemi podarunkami dla Cesarza, lecz nie chciał się do zwyczaiów tamteyszych stosować. W dawnieyszych dobrych czasach rzadko kto sprzeciwiał się ucałowaniu pantofli lub uklęknieniu. Teraz nie chciał Lord Amherst poddać się zwyczaiowi w Chinach

rzucenia się na twarz przed Cesarzem, i wolał raczey nie oddać mu listu od swoiego Monarchy. (Podczas poselstwa Lorda Markartney w r. 1793 ugodzono się, iż zamiast rzucenia się na twarz, Markartney na iedno ukląknął kolano przed Cesarzem na znak uszanowania, co także w podobnem zdarzeniu czynione iest Królowi Angielskiemu.) — Pisma Angielskie poczytuią to za obelgę, że Cesarz Chiński mowi o Anglii, iako o małem królestwie, a o Królu iako dziwiącym Cesarza Chińskiego i zasługuiącym na iego politowanie. — Lord Amherst nocuiąc z swoim orszakiem w iedney Pagodzie, postrzegł tam wyobrażenie Chrystusa, o którem powiedział mu ieden z Bonzow, iż to Bostwo ma własność niepoiętego.

Z Nowego Orleanu, pod d. 27 Grudnia r. z. donoszą, iż niepodlegli Mexyku odnieśli na drodze z Mexyku do Werakrux w stanowisku Puente del Rey wielkie zwycięztwo nad woyskami Królewskiemi. Jenerał Guadalupe Victoria uderzył na wielki konwoy Królewski pod zasłoną 2000 żołnierzy, zdobył 9 mill. Dolarów i zabrał 600 jeńców. Hiszpański Vice Król Apodaka iest w stolicy opasany. W woysku Mexykańskiem znaydować się ma wiele officerów i żołnierzy Amerykańskich.

Z Paryża d. 26 Marca.

Król ieszcze dotąd nie przeieżdża się, ale prawie codziennie pracuie z Ministrami.

Rossyski Minister policyi Hr. Balaszew przybył tu. Hiszpański poseł Hr. Peralada iest stąd odwołany i zastąpić iego miejsce ma będący dotąd posłem w Londynie Hr. Nunnez.

— Xże Richelieu przyięty został za członka akademii pięknych kunsztów na mieyscu Hr. Vaudreuil. — X. Pradt czyta teraz po kompaniiach ułamki nowego swoiego dzieła o rewolucyi Niderlandów przed wcieleniem ich do Francyi.

Maret i Roederer rozcząc sobie prawo do Dziennika Paryzkiego, przegrali w sądzie sprawę i muszą koszta sądowe zapłacić.

Autorem skonfiskowanego pisma: "Koalicyia i Francyia„ mienią bydź młodego Patrona Savanti. Tak Xże Wellington, iako tez Rossyyski Poseł, Hr Pozzo di Borgo, nalegali o skonfiskowanie onego.

Przez cały miesiąc Luty d[illegible] razy padał tylko deszcz w Marssylii.

W Troyes uwięziono kilkanaście osób z powodu podobnegoż spisku iak Plegniera w Paryżu, i herszta iego niejakiego Chaltas na śmierć skazano.

Jenerał Sawary kazał w Anglii wydrukować pismo, w którem usprawiedliwia się względem zarzucanego mu zaboystwa Kapitana Wright w r. 1815, i mieni bydź przyczyną iego zaboystwa Fouché.

Na wązkiey ulicy w Paryżu ziechały się dwa powozy razem, i ieden drugiemu nie chciał z drogi ziechać. W iednym powozie siedział znakomity Pan, w drugim mieszczanin. Naprzod! woła Pan. Nie ustępuy! woła mieszczanin. Lecz, dla czegoż WPan, nie chcesz pozwolić, rzecze Pan, abym do tego domu doiechał, do którego mam interess. Dla tego, odpowie mieszczanin, że ia także mam na tey ulicy czynność. Czy WPan większe masz odemnie znaczenie? Nie! woźnico ziedz temu Panu z drogi!

DODATEK DO N^ro^ 30. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 KWIETNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Wielkopiątkowa kwesta, którą Panie, z zwykłą sobie gorliwością dla ubogich podięły, przyniosła Towarzystwu Dobroczynności 1800 złp. zasiłku, 1200 zaś zł. JW. Małachowska Prezesowa Dam na Ręce JW. Piekarskiego oddała na wstydliwych ubogich.

Wieczerzą Pańską dał ubogim w Domu Opieki JW. Jmć Xiądz Skurkowski, Dziekan Kat. a JW. Jmć Xiądz Łancucki, Archidyiakon dwie beczek piwa, Panie zaś dosłały na cały Szpital obeymuiący teraz 179 osób obficie święconego.

Zakąt ten ludzkości poświęcony, Opatrności iest dziełem; przeto taki dałem nad Fortą napis: „Nie mów: nie masz Opatrznosci.„ *Ekle. w Roz.* 5.

Mieroszewski, Prezyd:

Z Bruxelli d. 28 *Marca.*

Oddawna nie widziano tu tak okazałego obrzędu chrztu, iak wczoray syna Królewicza następcy tronu w tuteyszym kościele Protestanckim, odbytego przez nayslarszego Kaznodzieię Dworskiego, Kawalera Krieger. O godzinie 2 z południa udała się rodzina Krolewska z całem świetnym orszakiem przy 51 z dział wystrzałach do kościoła, który był naypiękniey szemi kobiercami obity. Młody Xże otrzymał imiona Wilhelm Alexander Paweł Fryderyk Ludwik. Po chrzcie dawane są u Dworu bale. Ziechało tu wielu cudzoziemców, między innemi Xże Bernard Sasko-Weimarski, Angielski Ambassador Lord Clancartney, Jenerał Saski Gablentz, &c.

Onegday przeszło tędy 1000 żołnierzy Duńskich powracaiących z Francyi przez Antwerpiią do oyczyzny.

W Grenindze znaleziono d. 17 Lutego gniazdo wylęgniętych iuż wróbli.

Biskup Gandawski, Xże Broglio, który teraz tak wiele na siebie uwagi ściąga, ma 50 lat. Na początku rewolucyi oddalił się z Francyi, bawił kilka lat w Polsce, powrócił 1803 do Francyi, i był nadwornym Kapelanem Bonapartego. W. r. 1805 mianowany był Biskupem Aqui i przeznaczoną miał godność kardynalską; w r. 1807 mianowany był Biskupem Gandawskim. Sprzeciwiaiąc się długi czas przywłaszczeniom Bonapartego względem Kościoła, został w r. 1811 uwięziony i w Vincennes osadzony, skąd dopiero w r. 1814 uwolniony

został i do Gandawskiego swoiego Biskupstwa powrócił.

Z Włoch d. 18 *Marca.*

Do Rzymu przybyli w poselstwie od Hanoweru Radcy Leist i Kästner. — W temże mieście była niedawno potężna burza z gradem, która wielkie poczyniła szkody; ieden z piorunów uderzył w wieżą S. Anioła. — Na mieyscu P. Blacas otrzyma znowu poselstwo Francuzkie w Rzymie Biskup St. Malo. Rozpoczęte dawniey przez tego Prałata układy, dla tego do skutku nie przyszły, iż Dwór Francuzki żąda uchylenia tego wszystkiego, co było w konkordacie z Bonapartem iako konsulem umówione.

Do Neapolu zawinął z Palermo okręt Antonio i przywiózł w czasie obcego zaięcia z kraiu Neapolitańskiego wywiezione do Sycylii dzieła kunsztu, rękopisma, i t.d. na powrót; lecz w czasie drogi o mało burza tego okrętu nie rozbiła.

W Chambery czuć się dało d. 14 b. m. lekkie trzęsienie ziemi.

Na granicy kantonu Tessyny utworzyła się kupa 1500 rozboynikow dobrze uzbroionych i karność pod officerem niegdy Miurata zachowuiących. Wysłano iuż przeciw nim woysko.

Od brzegow Menu d. 31 *Marca.*

Ostatnie posiedzenie seymu Niemieckiego przed Swiętami Wielkanocnemi odbyło się d. 27, po którem Ces. Austryiacki prezyduiący Poseł, Baron Buol-Schauenstein, do Wiednia odiechał. Umiarkowaną i godną odpowiedź seymu na oświadczenie Elektora Heskiego miały iuż niektóre Dwory pochwalić i zatwierdzić. — W Frankforcie biega list, w którym Xże Metternich Austryiackiemu posłowi przy seymie Niemieckim daie poznać, iż Cesarz nie uważa seymu, iako przemiiaiące, ale iako trwałe ustanowienie; należy do iego obrad i nigdy sprawy Austryi od sprawy Niemiec nie odłączy. Zresztą miło mu widzieć, iż spokoynie odbywaią się czynności bez żadnych politycznych zatargów.

Xiężna Walii przybyła d. 25 z Minchen do Karlsruhe, iadła obiad u Margrabiny wdowy, a wieczor przepędziła w Wielkiego Xięstwa.

W Frankforcie powiększa się znowu okropnie drogość. Sześcio funtowy bochenek chleba kosztuie iuż do 40 kr. Mięso także codziennie drożeie i trudno go dostać, ponieważ brakuie karmy dla bydła.

Ziazd w Karlsbadzie będzie tego lata wielki. Xże Schwarzenberg przybędzie tam w Maiu, a Arcy Xże Palatyn z swoią Małżonką w Czerwcu.

Trzęsienie ziemi w Szwaycaryi dało się d. 11 b. m. w wieczor także czuć w Lausannie, Genewie, Neufszatelu, &c. tak mocno, iż ptaki w klatkach popadały z grządek i mury porysowane zostały.

W Elfeld zawięzuie się towarzystwo, którego każdy członek obowięzuie się swoim podpisem nie używać Angielskich materyy i rodzinie swoiey nie pozwalać używać. — Do Solingi zabroniono wprowadzać Angielskich materyy.

Owdowiała Xiężna Sabaudyi-Carignan, córka zmarłego w Dreznie Xcia Karola Kurlandskiego, osiadła znowu w Dreznie.

W Bernie umarł d. 14 b. m. Jenerał Wettenwyl w 43 roku życia. Uratował on po dwarazy oyczyste swoie miasto, d. 5 Marca 1798 i 22 Września 1802.

Z Hanoweru d. 29 *Marca.*

Na mieyscu tymczasowey rządowey kommissyi zaprowadził tu wczoray Mini-

st... stanu i gabinetowy P. Decken rząd Królewski. Stany naszego królestwa maią bydź na 20 Maia zwołane.

Z Prussami zawarta została umowa wględem przechodu woysk Pruskich przez kray Hanowerski.

Ostateczne urządzenie wschodniey Fryzyi w krotce ma nastąpić.

Od brzegów niższey Elby d. 31 Marca.

Naynowsze wiadomości z Sztokolmu dochodzą do 21 Marca. W stolicy i całem państwie panowała naywiększa spokoyność. Gazety tamteysze opisuią ucztę woyskową z powodu przeniesienia chorągwi daną w wielkiey giełdowey sali. Przy 14tem wniyściu wystawiona była brama tryumfalna; na prawem iey boku znaydowały się znaki iedności z napisem: "Zgodni i wierni", a na lewem dąbek i napis: "Oskar nadzieia Skandynowii."

W Hamburgu spuszczono d. 25 b. m. z warsztatu pierwszą przeznaczoną na kąpiele morskie łodź, a za trzy dni będzie druga wygotowana.—Z Kantonu w Chinach przybyły tu znowu prosto dwa okręty z towarami i płodami Chińskiemi do tuteyszego handlowego Domu Berenberg, Gossler i kompanii.

DONIESIENIA.

Z strony Xiążęco Anhalt-Keten-Pszczeńskiey Kamery Dochodów podaie się do publiczney wiadomości, iż w poniedziałek d. 12 Maia r. b. tu w Pszczenie w Xiążęcey Raitszuli przez publiczną licytacyią sprzedane zostaną za gotową zapłatę w Pruskiey grubey monecie więcey daiącemu następuiące z Xiążęcych stad na sprzedarz przeznaczone Konie:

1ód Z starszych Koni.

A. Ogiery z nazwiska:

1) Chogiński, z kara gniady, z dwiema białemi nogami, długim ogonem, Arabski.
2) Sinnibald, migdałowy z łysiną i 3ma białemi nogami, anglizowany, Neustädtski.

B. Klacze.

1) Pandora, wiśniowa z białą nogą i łysiną, anglizowana, po Zappenburgu i Pandorze.
2) Liberte, wiśniowa z białą nogą i łysiną, anglizowana, po Gaillardzie i Alimene.
3) Cora, gniada z gwiazdką, anglizowana, po Gaillardzie i Alimene.

C. Konie.

1) Uranus, wiśniowy z 3ma białemi nogami i gwiazdką, anglizowany, po Germaniku i Oenone.

2ro Młodsze konie.

A. Ogiery.

1) Hephestion, gniady z gwiazdką i białemi tylnemi nogami, z długim ogonem, 7mio letni po Chogińskim i Chiasie.
2) Fillan, iasno kasztanowaty, bez odmiany, anglizowany, 6cio letni, po Saladynie Tureckim i Rosamundzie.
3) Trenmor, wiśniowy z 2ma białemi nogami i gwiazdką, anglizowany, 6cio letni, po Chogińskim i Liberte.
4) Osian, kasztanowaty z 2ma białemi nogami, łysiną i iednem rybiem okiem, anglizowany, 6cio letni, po Coakscheferze Angielskiego gatunku i Isaurze.
5) Allmansor, migdałowy z 2ma białemi zadniemi nogami i gwiazdką, długim ogonem, 6cio letni po Chogińskim i Sitahmani.
6) Caucasus, dereszowaty z białemi zadniemi nogami, długim ogonem, 5cio letni, po Itobalu i Ivenakrze.

B. Konie.

1) Ryno, siwy, anglizowany, 7mio letni, po Saladynie i Medei.

2) Dormit, kasztanowaty z białą nogą i łysiną, anglizowany, 6cio letni, po Choginskim i Alimene.

3) Trathal, migdałowy z białą łatką na lewey przedniey nodze, 6cio letni, po Choginskim i Talstris.

4) Sadi, iasno gniady, z białym paskiem na nosie, z długim ogonem, 6cio letni, po Gai i Française.

5) Adebran, iasno gniady z 2ma białemi nogami, długim ogonem, 6cio letni, po Cookschaefer i Korinie.

6) Hartz, kary z 2ma białemi nogami i gwiazdką, anglizowany, 5cio letni, po Gai i Rosalinde.

7) Jura, gniady z białym paskiem na tylney prawey piętce, anglizowany, 5cio letni, po Cookschaefer i Sirene.

8) Hemes, z kara gniady z strzałką i 3ma białemi nogami, anglizowany, 5cio letni, po Germaniku i Oenene.

9) Vogese, gniady z białą nogą i strzałką, anglizowany, 5cio letni, po Uranusie, Korinie.

10) Libanon, bułany z czarną grzywą i ogonem i białą gwiazdką, anglizowany, 5cio letni, po Wassingtonie i Cendrillon.

11) Karpathe, z kara gniady z 3ma białemi nogami i strzałką, anglizowany, 5cio letni, po Germaniku i Lyrze.

12) Sudete, kary z białemi zadniemi nogami i strzałką, długim [illegible], 5cio letni, po Choginskim i Gurli.

13) Fichtel, migdałowy z białemi zadniemi nogami i łysiną, anglizowany, 5cio letni, po Nelsonie i Frei.

Dodaie tu się ieszcze, że większa liczba tych koni częścią iest uieżdżona na wierzchowe, częścią też wprawiona do zaprzęgu, i że na 8 dni przed licytacyią można ie w stayniach Xiążęcych widzieć, udaiąc się do Koniuszego Berens. — W Pszczenie dnia 4go Kwietnia 1817.

Xięcia Anhalt - Keten - Pszczeńska Kamera dochodów

Schütz Klingbe g. Dietrichs. Dreski.

O znalezionych pierścionkach na d 7 Kwietnia r. b. w liczbie sztuk ośmiu; można się dowiedzieć we wsi Korzkwi JW Jakubowey Wodzickiey pod Nr. 4.

Osoba maiąca wiadomości filozoficzne i prawne niemniey ięzyków polskiego, niemieckiego i łacińskiego z determinowała się zdatność swoię do uczenia młodzieży poświęcić. — Życzący sobie iey zdatności użyć, mogą w mieszkaniu Redaktora Gazety Krakowskiey o każdym przedmiocie, przez Nich zażądanym dokładną wiadomość powziąść. Dan w Krakowie d. 6 Kwietnia 1817 roku.

Gdy W. Mateusz Zukowski dziedzic wsi Donatkowic w Woiewództwie Krakowskim, a w Powiecie byłym Szkalbmierskim dziś w obwodzie Miechowskim leżących, w tym Miesiącu i roku bieżącym umarł. Przeto niżey podpisany, maiąc wierzytelności Urzędownemi i prywatnemi opisami, sobie; tak od tegoż samego ś. p. W. Mateusza Zukowskiego, iako i iego Sukcessorów wszystkich pełnoletnich Hypotekowane, i nie hypotekowane, dla niepodanych Deklaracyi od tychże Sukcessorów względem przyięcia dziedzictwa po zmarłym należące się. Ostrzega przeto podpisany, iżby nikt w układy z temiż Sukcessorami o nabycie ich spadku, po tymże zmarłym ich oycu, czy razem czy oddzielnie nie wchodził, gdyż takowe spadki są niżey podpisanego wierzytelnościami obciążone; a zatym, każdy sam sobie szkodę z tąd wyniknąć mogącą z nie zaspokoienia niżey podpisanego przypisaćby musiał.

Ignacy Prass Zukowski, iako Wierzyciel.